CZYTANKI STENOGRAFICZNE

WYDAWNICTWO ZESPOŁU TOWARZ. STENOGRAFICZNYCH SYST. GABELSB.-POLIŃSKIEGO WOJ. ŚL. I ZAGŁ. DĄBR.
POD REDAKCJĄ A. JUNGA.

Rok III. Styczeń-Luty 1930. Nr. 7.

Reskryptem Wydziału Oświecenia Publicznego L. O. P. 5602/29 zalecane jako lektura fachowa dla seminarjów nauczycielskich, szkół średnich ogólnokształcących, szkół handlowych, oraz kursów prywatnych na terenie Województwa Śląskiego

Redakcja: Katowice, ulica Piłsudskiego L. 13.
Administracja: Ruda Śląska, ulica Bytomska L. 6.

Drukarnia Jana Gablankowskiego Kraków, ul. Sławkowska 6.

Józef Dąbrowski.

Uwagi do IV zjazdu delegatów Towarzystw Stenograficznych.

Wobec zbliżającego się terminu kolejnego, IV zjazdu delegatów Towarzystw Stenograficznych, członków Zespołu, wskazanem jest skreślić parę uwag z perspektywy historycznej rozwoju ruchu stenograficznego w Polsce.

Odrodzenie życia stenograficznego w Niepodległej Polsce zainicjowali w latach 1917—20 pp. prof. St. Korbel i Bracia Wojnarowie. Pierwszy zaznaczył się w nowszych dziejach stenografji wydaniem świetnego, nowego podręcznika p. t. »Stenografja Polska«; drudzy zaś inicjatywą organizacyjną i publicystyczną. Szkoła krakowska z prof. Korblem na czele reprezentowała tzw., »kurs akademicki« zasadzający się na zgłębianiu wiedzy stenograficznej. Bracia Wojnarowie natomiast skupili swe wysiłki w kierunku organizacyjno-wydawniczem. Pod temi auspicjami został właśnie zwołany w roku 1922 Pierwszy Kongres Stenografów do Warszawy, który poza wysunięciem niektórych postulatów natury społeczno-państwowej, poszedł zupełnie po linji wspomnianego »kursu akademickiego«, wyłaniając 10-cio osobowy Komitet Wykonawczy, który miał się zająć ustaleniem jednolitej pisowni. Uchwalono też zarys tej pisowni, która miała obowiązywać wszystkich autorów.

Drugi Kongres Stenografów, odbyty w roku 1923 w Krakowie, a który usankcjonował powyższy »kurs akademicki«, zakończył swe obrady powzięciem rezolucyj w kierunku zreformowania systemu na podstawie jednolitej pisowni. Wszyscy zebrani autorowie przyrzekli wprawdzie być posłuszni postanowieniom, lecz z powodu długoletnich nawyknień, powrócili znowu do swych »indywidualnych zamiłowań«, przekreśliwszy temsamem żmudne prace obu kongresów.

Nastał przeto znowu okres eksperymentów, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia podstawy ruchu stenograficznego, znajdującego się dopiero w stadjum nowego rozwoju.

Rozważywszy dziś przyczyny owych faktów, stwierdzić wypada, że głównym powodem rozbicia ruchu stenograficznego w Polsce jest zbyt daleko posunięty »indywidualizm«

autorski i niemożność jego poskromienia. Cóż znaczą papierowe uchwały Komitetu Wykonawczego, nie mającego za sobą żadnego, organizacyjnego i autorytatywnego poparcia? Nic! Z tych względów należy zabrać się do uzdrowienia ruchu stenograficznego w Polsee w porządku wręcz odwrotnym, niż to robili nasi poprzednicy i w tym kierunku idą też poczynania Zarządu Zespołu, który chce najpierw scementować organizacje; drogą pracy użytecznej zapewnić sobie uznanie społeczeństwa i władz państwowych, a będąc obecnie prawie u celu, zamierza wdać się w »dyplomatyczne rozmowy« z autorami, celem doprowadzenia do ujednostajnienia systemu. W tym celu obradować będzie równocześnie z kolejnym zjazdem konferencja autorska, której zadaniem będzie naprawić stare błędy.

SEKRETARJAT ZARZĄDU ZESPOŁU

Katowice, 15 II 1930.

INSTRUKCJA.

Zgodnie z uchwałą Zarządu Zespołu z dnia 30 I, oraz postanowienia konferencji specjalnej w dniu 9 II br. — zwoła Zarząd Zespołu IV doroczny zjazd delegatów Towarzystw Stenograficznych, członków Zespołu na dzień 30 III 1930 r. do Katowic.

W tymże dniu obradowąć będzie Ogólnopolska Konferencja Autorów Stenografji, organizowana przez Zarząd Zespołu celem ujednostajnienia systemów Gabelsbergera-Polińskiego w Polsce, na zasadzie reformy dotychczasowej pisowni.

Doroczne, ogólne popisy stenograficzne, drużynami, na zasadzie regulaminu Szkoły Ekon. Handl. w Krakowie, odbędą się dnia 29 III br. o godz. 17, w gmachu Miejskiej Szkoły Handlowej, ul. Wojewódzka 43, pod kierownictwem Komisji Popisowej z prof. prezesem Dąbrowskim na czele. Każda drużyna składa się z 3-ch członków i jednego zastępcy. Do udziału w popisach są dopuszczone drużyny szkół handlowych, towarzystw stenograficznych i kółek samokształceniowych, według naszego systemu. Popisy dzielą się na następujące kategorje: 1) 200 zgł. na min.: uczniowie trzeciego roku szkół handlowych na terenie Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego, oraz absolwenci jednorocznych kursów stenograficznych poszczególnych organizacyj; 2) 150 zgł. na min.: uczniowie drugiego roku szkół

handlowych i absolwenci 6-o miesięcznych kursów stenograficznych; 3) 100 zgł. na min.: absolwenci 3-ch miesięcznych kursów stenograficznych. Do kategorji ponad 200 zgł. na min. dopuszczeni są zawodnicy poza konkursem. Materjał kategorji pierwszej składa się z mowy potocznej, kategorji drugiej z dłuższych listów handlowych, kategorji trzeciej z krótszych dyspozycyj. Poza konkursowi zawodnicy mają stenografować materjał naukowy dowolnej treści. Wszystkie dyrekcje szkół oraz Towarzystwa winny nadesłać imienny spis drużyn w 14 dni przed terminem popisów do Zarządu Zespołu Towarzyst Stenograficznych, Katowice, Szkoła Handlowa na ręce przewodniczącego Komisji Popisowej prof. Dąbrowskiego.

W myśl artykułu 6 statutu Zespołu przypada jeden delegat na każdych 10 płatnych członków Towarzystwa. Imienna lista delegatów winna również być w posiadaniu Zarządu Zespołu na 10 dni przed terminem zjazdu. Wszelkie wnioski z miejsc winny być zgłoszone Zarządowi Zespołu w przepisanym czasie. Wszyscy delegaci przybywają na zjazd na koszt miejscowych Towarzystw. Członkowie nadzwyczajni przybywają na zjazd bez pisemnych mandatów.

Sprawozdania roczne poszczególnych Towarzystw winny być przedłożone Zarządowi Zespołu najpóźniej w 10 dni przed terminem zjazdu. Towarzystwa, które przez trzy miesiące nie składały sprawozdań i nie wywiązywały się z zobowiązań wobec Zespołu tracą prawo uczestnictwa w zjeździe.

Porządek dzienny obrad zostanie przesłany Towarzystwom we właściwym czasie.

Za Zarząd Zespołu

sekretarz: *A. Jung* prezes: *J. Dąbrowski*

KONFERENCJA AUTORÓW STENOGRAFJI.

Dnia 30 marca br. odbędzie się w Katowicach ogólno polska konferencja autorów stenografji. Udział zapowiedzieli już pp. dr. Sz. Taub, prof. St. Korbel, dyr. Kapuściński, dyr. Wojnar, red. Chrapusta, prof. Kotas i wielu innych. Temat obrad jest bardzo interesujący, można żywić nadzieję, że i plon będzie obfity.

KORESPONDENCJE.

Redakcja „Czytanek Stenograficznych“ przychyliła się, do propozycji z różnych stron, podejmując z numerem bieżącym tradycyjne nawiązanie korespondencji stenograficznej pomiędzy zwolennikami naszego systemu.

Królewska Huta. Dnia 21 grudnia 1929 odbyły się popisy stenograficzne uczestników kursu „Piasta“ w gimnazjum państwowem, w obecności prezesa Towarzystwa oraz kierowników kursu. Do konkursu stanęło 28 uczestników wg. nast. kategoryj: 160, 140, 120 i 100 zgł. na min. Pierwszą nagrodę kategorji pierwszej zdobyła p. Farbowska, drugą p. Drzymała, trzecią p. Kuszówna, czwartą p. Dec. Wszyscy uczestnicy popisów wykazali odpowiednią sprawność, co przypisać należy umiejętnemu kierownictwu kursu.

BIBJOGRAFJA.

Najbardziej w Polsce rozpowszechniony system stenograficzny J. Polińskiego jest przeróbką systemu niemieckiego Gabelsbergera. Między przeróbką a oryginałem jest tak znaczna różnica, że nauczenie się stenografji niemieckiej sprawia wielkie trudności. Trudności te usunął prof. Fr. Kotas w ten sposób, że napisał książkę do nauki stenografji niemieckiej, według której stenografuje się po niemiecku tak samo, jak po polsku. Kto więc stenografuje po polsku, może w bardzo krótkim czasie nauczyć się stenografować po niemiecku. Różnice zachodzą tylko tam, gdzie są istotnie różnice językowe a więc w oznaczaniu samogłosek niemieckich, których nie ma w języku polskim, w oznaczeniu zrostków, przyrostków i znaczników, gdyż te są różne w każdym języku. Wszystko inne, a więc alfabet, wspólne samogłoski, grupy spółgłoskowe i zgłoskowe etc., pisze się jednakowo. Po kilkugodzinnej pracy można już prawie wszystko po niemiecku stenografować a po kilku tygodniach, ba, nawet dniach można już osiągnąć taką wprawę, jaką się ma w stenografji polskiej, o ile się zna dostatecznie język niemiecki. Kto się interesuje stenografją niemiecką, niech przeczyta artykuł Fr. Kotasa „O dwujęzycznej stenografji“, którego odbitkę można nabyć w „Zespole Tow. Stenograficznych“, Katowice, Piłsudzkiego 13 po cenie 0·50 zł. (na cele „Zespołu“).

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

I. [illegible]

II. [illegible]